

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **X X**, zastoupená JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo nám. 18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 4. 2020, č. j. 16 Az 6/2020 – 75,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **ne má** právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

O d ů v o d ň ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“) ze dne 3. 4. 2020, č. j. 16 Az 6/2020 – 75, jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2020, č. j. OAM-6/LE-LE26-LE05-2020. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta její žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „*zákon o azylu*“), jako zjevně nedůvodná.

[2] Při posuzování žaloby vycházel městský soud z následujícího skutkového stavu. Dne 7. 1. 2020 byl s žalobkyní proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, o kterou požádala dne 4. 1. 2020. Žalobkyně při pohovoru k žádosti uvedla, že v České republice již opakovaně pobývala. Protože se dostala na českou vysokou školu a celá její rodina se do České republiky přestěhovala, odjela z Ukrajiny. V zemi původu již nikdo z její rodiny nežije (její matka zemřela). Nejbližší rodina žalobkyně nyní žije v České republice. Její babička a sestra zde požádaly o pobytové oprávnění, avšak babičce byla její žádost zamítnuta a o žádosti sestry dosud nebylo rozhodnuto. K dotazu, proč žalobkyně o azyl již nepožádala dříve, jestliže zde pobývá od roku 2016, uvedla, že se „*pobyt snažila zařídit jiným způsobem*“.

[3] Městský soud poté konstatoval, že žalobkyně především namítala, že žalovaný měl její žádost o mezinárodní ochranu posoudit jako přípustnou a zabývat se tím, zda jsou u ní dány důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Tvrdila totiž, že je zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, což potvrzuje psychologická zpráva a znalecký posudek z oboru psychiatrie (od roku 2013 se u žalobkyně projevuje psychická porucha, v důsledku níž se sebepoškozuje a pokusila se také o sebevraždu).

Městský soud proto dovedl, že zásadní otázkou je, zda se žalovaný dopustil pochybení, pokud žádost žalobkyně posoudil jako nepřipustnou dle § 16 odst. 2 zákona o azylu.

[4] Městský soud k tomu uvedl, že zákon o azylu u zjevně nedůvodných žádostí dle § 16 zákona o azylu počítá s aplikací tzv. konceptu bezpečných zemí. Seznam takových zemí obsahuje vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „*vyhláška*“). Aby mohl žalovaný aplikovat § 16 zákona o azylu, byl povinen prokázat, že Ukrajina je bezpečnou zemí původu. Městský soud poukázal na to, že žalovaný předně vycházel z toho, že dle § 2 bodu 24 vyhlášky považuje Česká republika Ukrajinu (s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti) za bezpečnou zemi původu. Dále uvedl, že pro posouzení politické a bezpečnostní situace na Ukrajině si navíc žalovaný opatřil další podklady, jejichž výčet uvedl na stranách 2 a 3 svého rozhodnutí. Z těchto podkladů vyplývá, že Ukrajina je bezpečnou zemí se stabilním demokratickým parlamentním zřízením a pluralitním systémem. Jelikož žalobkyně pochází z Kirovohradské oblasti, která je plně pod kontrolou ukrajinské vlády a není dotčena válečným konfliktem probíhajícím na východě země, žalovaný správně dovedl, že je návrat žalobkyně do země původu bezpečný.

[5] Městský soud také poukázal na to, že žalobkyně při pohovoru tvrdila, že se obává návratu na Ukrajinu z důvodu tamní špatné bezpečnostní situace, avšak neuvedla žádné konkrétní problémy či obtíže, které by jí tam hrozily. Absence rodinného a materiálního zázemí takovými důvody nejsou. Jelikož tedy žalobkyně neuvedla žádnou skutečnost, která by prokazovala, že Ukrajinu za bezpečnou zemi původu považovat nelze, městský soud dovedl, že žalovaný postupoval v souladu s § 16 odst. 2 zákona o azylu, jestliže žádost žalobkyně zamítl jako zjevně nedůvodnou.

[6] Nakonec k námitkám ohledně nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, jejího věku či skutečnosti, že je zranitelnou osobu podle zákona o azylu, městský soud uvedl, že se jedná o okolnosti, které není třeba zkoumat, jestliže žadatel o mezinárodní ochranu přichází ze země, kterou Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu a jde o zjevně nedůvodnou žádost (tak tomu bylo v případě žalobkyně). Městský proto soud uzavřel, že ačkoli je situace žalobkyně nelehká, nelze ji vyřešit v tomto řízení.

[7] Kasační stížnost podala žalobkyně (dále jen „*stěžovatelka*“) důvodů, které lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“). Výslovně neuvádí žádný důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

[8] Stěžovatelka v podstatné části kasační stížnosti shrnuje skutkové okolnosti případu a zdůrazňuje zejména svůj nepříznivý psychický stav (ten má být způsoben především smrtí matky), jenž dokládá několika lékařskými zprávami a znaleckým posudkem z oboru psychiatrie.

[9] Napadený rozsudek označuje za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Jeho nepřezkoumatelnost spatřuje také v tom, že městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. V této souvislosti cituje z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019 – 48, a ze dne 21. 3. 2006, č. j. 2 Azs 75/2005 – 75, z nichž vyplývá povinnost soudu zohlednit i podstatné změny, k nimž došlo po vydání přezkoumávaného správního rozhodnutí, pokud tyto změny mohly vést k tomu, že pokračování omezení osobní svobody, které bylo původně nařízeno v souladu se zákonem, se stalo nezákonným. Městský soud podle stěžovatelky závěry výše uvedené judikatury nerespektoval.

pokračování

[10] Nakonec stěžovatelka *de facto* městskému soudu vytýká, že pochybil, jestliže nepřihlédl k jejímu psychickému stavu, nevyzrálosti a závislosti na rodině (zejména na babičce, tetě a mladší sestře, které žijí v České republice legálně). Pokud by tak učinil, musel by totiž dospět k závěru, že jedinou bezpečnou zemí pro stěžovatelku je Česká republika.

[11] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s napadeným rozsudkem. Uvádí, že městský soud se dostatečně zabýval všemi žalobními námitkami a vysvětlil, proč je neshledává důvodnými. Jeho závěry jsou v souladu s obsahem správního spisu.

[12] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musel posoudit otázku její přijatelnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že jestliže kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

[13] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 (všechna judikatura tohoto soudu je dostupná na www.nssoud.cz), je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad práva a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů (respektive městského soudu).

[14] V projednávané věci stěžovatelka nepředestřela žádnou právní otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů (respektive městského soudu) a k níž by se měl Nejvyšší správní soud vyslovit za účelem sjednocování judikatury. Takovou otázku soud nedovodil ani z obsahu napadeného rozsudku, soudního a správního spisu.

[15] Stěžovatelkou tvrzená pochybení městského soudu by pak jako důvod přijatelnosti mohla obstát jen v krajních případech, pokud by v průběhu řízení o žalobě došlo k hrubým vadám, které by svojí povahou byly v rozporu se samotnými základními zásadami přezkumného soudního řízení, případně pokud by rozhodnutí soudu vykazovalo tak extrémně závažné nedostatky, že by bylo v rozporu s právem na spravedlivý proces nechat je bez povšimnutí.

[16] Takové vady však Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku ani v průběhu řízení, které předcházelo jeho vydání, neshledal. Co se týče tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, která by mohla být zásadní vadou v řízení způsobující přijatelnost kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud takové pochybení nezjistil. Městský soud jasně a srozumitelně uvedl, z jakého důvodu shledává rozhodnutí žalovaného zákonným, a vypořádal se všemi podstatnými žalobními námitkami (včetně námitek týkajících se zdravotního stavu stěžovatelky – viz k tomu odstavce 32 až 34 napadeného rozsudku). Při posuzování stěžejní otázky v řízení o žalobě, tedy zda je Ukrajina tzv. bezpečnou zemí, v důsledku čehož byla žádost stěžovatelky posouzena jako zjevně nedůvodná, vycházel z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70).

[17] Nad rámec shora uvedeného kasační soud dodává, že stěžovatelkou tvrzené skutečnosti (zejména její psychické obtíže a existence rodinných vazeb v České republice) pro ni mohou být významné a soud je nechce zlehčovat. Přesto v nyní projednávaném případě nejsou relevantní právě proto, že žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany byla zamítnuta,

neboť přichází ze země, kterou Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu. Je proto třeba, aby stěžovatelka legalizovala svůj pobyt na území České republiky na základě některého z pobytových oprávnění dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

[18] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal žádný důvod přijatelnosti kasační stížnosti, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[19] Jelikož byla kasační stížnost odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 4. prosince 2020

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu